

3e jaargang

* NOV. 78

HET BLAD VOOR VRIJE RADIO

Postbus 5009 Haarlem

Nieuw

Deze Rubriek is dit maal leeg, doodeenvoudig omdat wij momenteel nog niet weten wie er geld op onze postgiro hebben gestort. Dus, als je er dit keer nog niet in staat, wacht dan tot de volgende keer.

Wel kunnen we het ledenaantal tot de maand november vertellen: we hadden er toen 138.

dé-iks

De D'Iks rubriek is dit keer gelukkig wat groter als in het oktober-nummer. Velen reageerden op onze oproep in dat nummer. Daar gaan we:

Uit Leiden kregen we een briefje van OLYMPIA. Op 12 oktober werkte hij met de volgende stations: Stockholm uit Friesland (100%), Victoria uit Sneek (natuurlijk 100%), Mexicaan uit Den Ham (100%), SSH uit Castricum (90%), Verona uit Harderwijk (75%), Jolly uit Hoorn (50%), Lenco uit Kampen (ook 50%), Alfax uit Alkmaar (45%), Etherkampioen uit Leek (gr. 40%), Pandorra uit Zeist, Papa Kilo uit Haarlem en met Milba uit Beverwijk die 50% binnekam.

Verder vermeld OLYMPIA, die ook nog een QSL-kaart opstuurde dat een ander Leids station, BLACK NIGHT, werkte met de WITTE LELIE uit Duitsland!!! Heel Leuk.

Uit het noordelijk gelegen Dedemsvaart kregen we van de TIJDBREKER een hele lijst met DX-ontvangsten. Hier

komen ze: Alpenjager (Noordwolde), Arabier (Groter Gast), Blauwe Koraal (Leeuwarden), Cosmos (noord Friesland, lokatie onbekend), Kolenboer (Heerenveen), Bokma (Alkmaar), East-wave (Hamont, Belgie), Morticia (Wieringermeer), Noordzee (Scgerpenzeel), SSH (Castricum), Victor Lima Oskar (Hoorn), Amron (Heerenveen), Miss Enterprise (Bronkhorst) en Japie Witlof uit Uithuizen. Dat zijn de ontvangsten van Tijdbreker vanuit het hoge noorden.

Ondergetende ontving op 11 november de volgende stations: Cesar uit Leiden, Focus uit Wormerveer, Jolly uit Hoorn, Olympic uit Hoekse Waard, Odesa uit Wormerveer, Exile uit Hilversum, Sonic uit Wassenaar, Lucky uit Den Haag, Cevair uit Den Haag, DF uit Bergen (Noord Holland), Victoria uit Sneek (in zuiver stereo), Ampex uit Hoorn, San Quentin uit Zoeterwoude en VIP uit Leiden. Op 23 november waren er weer zeer goede kondities en werden de volgende ontvangsten gedaan: Charlie uit Leiden, Pluto uit Wassenaar, Boemerang uit Den Haag, Papa Golf uit Rotterdam, Gooise Kabouter uit 't Gooi, Indus uit Harderwijk (in stereo), Kolenkit uit Harderwijk en Odessa uit Wormerveer.

Verder deed ook DC uit Hamont nog enkele ontvangsten, maar helaas is zijn brief op dit moment niet in ons bezit.

Dat was het dan allemaal. Hopelijk hebben we ook de komende veel kondities en is deze rubriek wederom goed vertegenwoordigd in ons blad. Succes gewenst,

GLUTON

COSMOS

COSMOS - MEDEDELINGENBLAD VOOR DE ZENDAMATEUR

3DE JAARGANG NO. 11 NOVEMBER 1978

COSMOS IS EEN UITGAVEN VAN, VOOR EN DOOR AMATEUR ELEKTRONICI DIE HET ZENDEN ALS HOBBY HEBBEN EN VERSCHIJNT 11 X PER JAAR. ABONNEMENTS-PRIJS F 20,- PER JAAR OF F 10,- PER HALF JAAR, BIJ VOORUITBETALING TE VOLDOEN. LOSSE NUMMERS/PROEFNUMMERS F 2,-.

medewerkers: CM, ELO, OLIVIER, ROTOR EN NEPTUNUS (ALLEN HAARLEM), MARCONI (LEERSUM), ZWARTE PANTER (ALKMAAR), BERMUDA (DEN HAAG) EN SPECTRUM (AMSTERDAM). VORMGEVING EN TYPEWERK GLUTON. VERMENINGVULDIGING FACTOTUM.

HET KORRESPONDENTIEADRES:
C O S M O S , POSTBUS 5009
HAARLEM.

GIRONUMMER COSMOS:
3 7 2 1 8 9 4 TEN NAME VAN
BLESGRAAF TE HAARLEM.

DE REDAKTIE VAN COSMOS STELT ZICH NIET AANSPRAKELIJK VOOR SCHADE ONTSTAAN DOOR EVENTUEEL GEMAAKTE FOUTEN IN GEPUBLICEERDE SCHEMA'S. VOOR ZOVER DEZE SCHEMA'S BETREKKING HEBBEN OP ZENDAPPARATUUR WIJST ZIJ ER NADRUKKELIJK OP DAT HET NABOUWEN EN IN BEDRIJF STELLEN VAN DERGELIJKE APPARATUUR, ZONDER IN HET BEZIT TE ZIJN VAN EEN DAARVOOR GELDENDE LICENTIE, BIJ DE WET VERBODEN IS.

Even bijpraten

Gelukkig hebben velen weer gereageerd op onze oproep om kopy naar ons toe te sturen. Deze keer was het daarom ook weer eens wat eenvoudiger om COSMOS in elkaar te flansen en ik hoop dat jullie ook in de toekomst veel brieven, QSL-kaarten, krantenknipsels e.d. naar onze postbus zullen sturen. We zien wel.

Verder is er eigenlijk niet veel gebeurd. Misschien is het grootste nieuws (nou ja nieuws) wel dat MI AMIGO al drie weken niet uitzendt.

Velen vragen zich af of deze zeezender ooit weer in de ether zal terugkeren. Niemand schijnt het allemaal met zekerheid te kunnen zeggen en daarom wachten we maar af.

Verder niets, dus veel sukses en tot december,

GLUTON

D'r uit

Niet zo veel opgepakten wederom. Het bekende muziekstation "RADIO VENUS LOKAAL" uit Voorhout wist op het nippertje te ontsnappen (zie elders in dit nummer) en ook in Den Haag zijn enkele amateurs op het nippertje aan de opsporingsdienst ontsnapt. In Alkmaar echter wist speurneus Klaas Eier wel toe te slaan. Op 12 oktober was de combinatie VENUS/KVR de ongelukkige en een dag later werd het heemskerkse station Golf Tango door ome Klaas opgepakt. Het is niet bekend op deze zender op zijn eigen QTH was of mobiel was. In ieder geval heeft Klaas aangekondigd om ook nog enkele andere amateurs uit de kaasstad op te gaan pakken, te weten ZZN en CUPIDO. Daarna zou hij noordwaarts gaan trekken richting Hoorn.

We zien wel wat er allemaal van komen gaat.

Ook in Haarlem werd weer eens een amateur op de 3-meterband opgepakt. Het betrof echter een volslagen onbekende amateur.

Verder is het in het noorden van het land ook een onveilige boel. Hier werd in Bergum (Fr.) de 17-jarige K.V. op heterdaad betrapt bij het klandestien uitzenden. In Eestrum (Fr.) werd de 21-jarige F. van der V. eveneens achter de knoppen betrapt. Dit overkwam ook D.R. in Oude Pekela en J.B. in Nieuwe Pekela.

Dat was het allemaal. Tot de volgende keer.

ZENDER IN DUINEN OPGEROLD

De politie heeft gisteravond in de duinen bij de Laan van Poot (Den Haag) een illegale zender opgerold, die onder de naam "DE WESP" werkte. De zendapparatuur is in beslag genomen en tegen twee

mannen en een vrouw, allen zonder beroep, in de leeftijd van 22 tot 25 jaar, is proces-verbaal opgemaakt. De zender werd ontdekt toen een wandelaar de drie met even zoveel koffers tegen de avond de duinen in zag gaan. De man waarschuwde de politie, die net op tijd kwam om her drietal, nu zonder koffers, uit de duinen te zien komen. Nadat de verdachten hadden ontkend iets met de koffers te maken te hebben gehad werd een speurtocht ingezet, die feilloos op de lucht van een kledingstuk van een van de verdachten naar de top van een duin liep, waarop een statief stond met een antenne. Ook is daar de zendapparatuur gevonden. "DE WESP", die elke woensdagavond uitzond, kon in de woning van één van de drie in werking worden gesteld.

BLAUWE BOON UIT DE LUCHT

Leidschendam-De "BLAUWE BOON" is uit de lucht. Het einde van de clandestiene zender van die naam kwam toen de opsporingsdienst van de PTT samen met de politie een inval deed in een flatwoning aan de Prins Johan Willem Frisolaan in Leidschendam. Een negentienjarige jongen werd op heterdaad betrapt. Tegen hem is proces-verbaal opgemaakt en de zendapparatuur ter waarde van 400 gulden is in beslag genomen.

De opsporingsactie was ingezet na klachten van bewoners in de directe omgeving, die last hadden van storingen op radio en televisie. Sommigen zeiden de zender zelfs te ontvangen via hun platenspeler.

NIEUWE MEETING

Van FIRATO uit Heemskerk kregen we het bericht dat er op 13 januari van het volgende jaar in Heemskerk wederom een meeting zal worden gehouden..

Firato probeert zoveel mogelijk amateurs uit geheel Nederland te kunnen verwelkomen en is daarom nu al amateurs uit geheel het land aan het aanschrijven. Ook wij zullen wederom aanwezig zijn.

In het decembernummer zal een uitgebreide schets van de plaats van het gebeuren afgebeeld worden.

DE MEBO 2 BESTAAT NIET MEER

Alle hoop op een eventuele terugkeer van de MEBO 2 is verloren. De Zwitserse eigenaren Meister en Bollier hebben het zendschip alweer enige maanden geleden verkocht aan de Libische regering. Daarvoor verhuurden de beide Zwitsers het schip aan Libie. De nieuwe eigenaren hebben tevens de naam van het schip veranderd: De mebo 2 heet voortaan El Fatah. Het bevoorradingsschip de Angela was ook bij de verkoop inbegrepen. Deze schuit heet nu Almasira. Momenteel ligt het zendschip wederom in de haven van de Libische hoofdstad Tripoli, alwaar een religieus Koranprogramma wordt uitgezonden van acht uur 's morgens tot zeven uur 's avonds. Het schip is in de lucht op 1611 en 1232 Khz middengolf en op 6206 Khz korte golf. Met dit nieuws is een einde gekomen aan de spekulaties dat de Mebo 2 mogelijkserwijs zou terugkeren naar de Noordzee.

Postbus 5009

In de postbus deze keer weer eens enkele interessante brieven van amateurs. Daar gaan we dan:

GEACHTE COSMOS,

Het sukses van politieagent de heer Bregman uit Almelo wordt met de dag groter. Deze man zit achter de piraten aan, maar tot zijn spijt (en daar treuren wij niet om) weet hij maar twee illegalen te zitten. Dat zijn twee muziekstations, te weten de CASINO 6 of ROTEX) en de TIJGER uit Almelo. De Casino werd twee keer door hem opgepakt en de Tijger liefst drie keer. Wij vinden dat de PTT er ook eens een sport van moet maken en geen hobby om steeds dezelfde mensen een klein eindje de grond in te trappen. Laten de PTT-ers maar eens met hun dure apparatuur een ander opsporen. Het is geen kunst om steeds dezelfde te betrappen. Ook de laatste keer was het Bregman weer gelukt om Casino uit de lucht te halen. Hij was net aan het werken met Miranda toen Brgeman belde aan de deur. Meegenomen werd een 3-traps transistorenzender met voeding plus een lineair met eveneens een voeding.

De mateurs gaan echter toch door onder het motto eenheid maakt macht en geven ieder f 100,== voor apparatuur. Samen voelen we ons sterk,

Maschotte, Luna,
Mebo Victoria, Casino, Tijger,
Concordia Middengolf Vriezenveen.

noot redactie: helaas was de brief zeer onduidelijk geschreven en van het laatste stuk was niet veel te begrijpen. Daarom is er iets veranderd in de brief (hopelijk hebben we het goed gedaan).

Ook uit Oost Nederland ontvingen we een brief van een bekende amateur die zijn call (begrijpelijkkerwijs) niet vermeld wil zien.

Beste COSMOS,

Allereerst de groeten van Ik heb f 20 gulden overgemaakt op de giro van jullie voor een nieuw jaar Cosmos. De rubriek Dê iks stelde de laatste keer inderdaad helemaal niets voor. Misschien is het wel eens leukom eens een keer iets over 11-meter DX te schrijven. Op drie meter is er de laatste tijd weinig DX, maar op 11-meter des te meer. De laatste tijd werkte ik met de U.S.A., CANADA, SURINAME,

SPANJE, NÓORWEGEN, ITALIE, ZWEDEN en ga zo maar door. Ook hoorde ik nog JAPAN en AUSTRALIE (!!!!!!!) Hierbij dan ook enkele QSL-kaarten van enkelen Amerikaanse stations voor eventuele afdruk in jullie blad. Die Amerikanen sturen zowieso meer kaarten en eentje stuurde zelfs een cassettebandje waarop hij sprak over de stand van zaken op de 11-meterband in de U.S.A. Erg fanatiek zijn die jongens daar. Van de 43 gewerkte stations stuurden er liefst 41 een QSL-kaart!! Bij Europeanen is dat anders: 20 wegsturen en er slechts 5 terugkrijgen. Vooral de Italianen zijn er goed in.

The Polar Bear Base

26 w 4556

unit 5353

ARTIC RED & SWEET SOOZIE

BOB

SUE

WE BLOWING
ICICLES
YOUR WAY

Box 745
Wayne, Mich.
48184

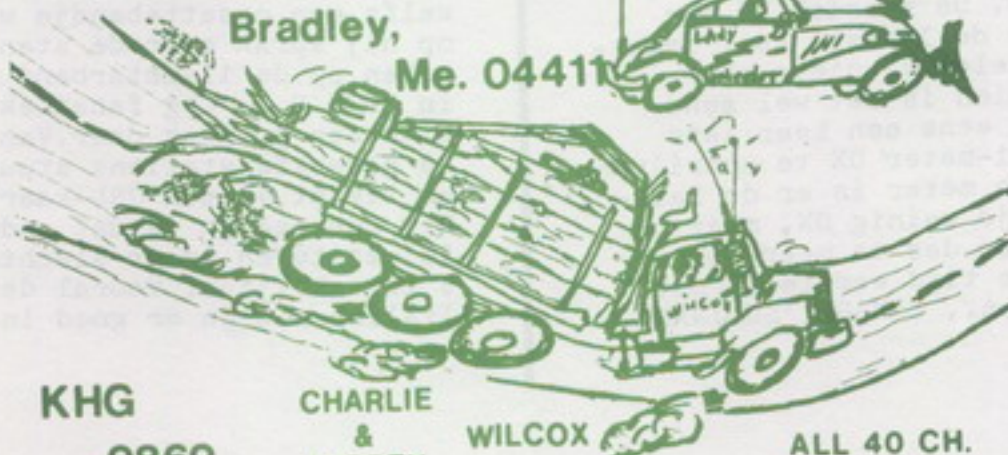

Rest mij nog te zeggen dat wij helaas niet op jullie meeting aanwezig konden zijn. De Cosmos was inderdaad iets te laat gekomen, maar de volgende keer hopen wij er wel bij te zijn. Groetjes.

redaktie: leuk stukje uit Oost Nederland. Vooral de QSL-kaarten zouden wel eens in kunnen slaan bij sommigen.

WHEELER & LADY WHEELER
P.O. Box 145
Bradley,
Me. 04411

73'S
88'S

73's

KEF 7671
9W399
NH 1669

QSL 100%

MONITOR
24,37,38,40
LSB

AL CERNIAUSKAS
R.F.D. 1
E. KINGSTON, N. H. 03827

NOVEMBER Special

Piraten- zender Radio Venus zwijgt

NOORDWIJKERHOUT - Een laatste bericht aan de luisteraars van "RADIO VENUS LOKAAL" te Noordwijkerhout. Op zondagmiddag tussen half twee en half vier hoeft u niet meer af te stemmen op de 102 Mhz in de FM-band. Radio Venus Lokaal is niet meer. De piratenzender werd door de PTT-opsporingsdienst "gesnapt". Omdat de uitzendingen van de etherpiraat op het ogenblik van het uitpeilen bijna afgelopen waren, wilde de PTT eerst nog niet tot het oprollen van de zender gaan.. Dit zou een week later moeten gebeuren. Bij Radio Venus lokaal had men er toen al lucht van gekregen dat ze waren en men besloot dus te stoppen met de uitzendingen.

John Jewel, discjockey en programma-leider van de illegale zender vertelt: "We kregen door dat we door de RCD werden uitgepeild omdat door ons enkele vreemde activiteiten werden waargenomen. Er reed een nogal opvallende auto door het dorp met twee grote antennes en ontzettend veel professionele apparatuur. We hebben die auto ook enkele malen bij het politiebureau voor zien staan en toen was het voor ons wel duidelijk wat er aan de hand was. Het enige wat er toen voor ons op zat, was stoppen met de uitzendingen. Het feit dat we gestopt zijn, heeft echter wel de nodige reacties bij onze luisteraars losgemaakt. We hebben een postbusnummer in Voorhout en daar kwamen nogal wat verontruste brieven van luisteraars binnen. Of we soms opgepakt waren. Welnu, opgepakt worden, hebben we, door tijdig te stoppen, kunnen voorkomen.

De radiouitzendingen van "Radio Venus Lokaal" vonden plaats vanuit een kunstig door bomen gecamoufleerde bollenschuur. Een lange antenne op het dak verraaft aan degene die dichtbij de schuur staat elke aktiviteiten zich soms binnen afspeelen. Maar ook binnenin de schuur is het beeld weinig opzienbarend. Een accu, een mikroffon en een bandrecorder zijn alles wat voor de uitzending wordt gebruikt. Deze geringe outillage op de plaats waar de uitzendingen feitelijk plaatsvinden, wordt verklaard door het feit dat de discjockeys de programma's voor Radio Venus Lokaal gewoon bij hun thuis ophamen. Thuis werd het programma op de band gezet, hetgeen als voordeel had dat bij het oprollen van de zender alleen maar de bandrecorder in de schuur in beslag zou worden genomen en geen kostbare draaitafels, versterkers, platen en andere apparatuur. Twee andere discjockeys, die zich voor hun werk bij de etherpiraat Pter de Graaf en Jos de Ridder hebben genoemd vinden dat hun programma's nogal verschilden met de programma's van Hilversum 3. Kernachtig formuleren ze de uitzendingen van Radio Venus Lokaal als "veel muziek en weinig gezwam". De discjockeys: "Wat je op Hilversum 3 ziet, is dat een bepaalde plaat alleen maar wordt gedraaid als hij op een gegeven moment erg populair is. In onze uitzendingen werden ook veel oudere platen gedraaid, veel Pink Floyd, Santana en Lou Reed.

Daarnaast kregen we via onze postbus in Voorhout ook veel verzoeken binnen. Luisteraars die een bepaalde plaat wilden horen. Aan zo'n verzoek voldeden we dan" En John Jewel vult aan: "Veel van onze luisteraars hadden een vreselijke hekel aan de hele zondagmiddag sport op de radio. Ik vind dat zelf ook iets afschuwelijks. Voor die mensen boden we een goed alternatief".

RADIO VENUS LOKAAL is uit de lucht. Betekent dit dat John Jewel, Peter de Graaf en Jos de Ridder zich nooit meet met illegaal uitzenden van radio-programma's zullen bezighouden? Ze vermoeden van niet: "Sinds september 1975 zijn we al bezig met het uitzenden van programma's. Eerst met een eigen radiozendertje en toen samen met Radio Venus Lokaal. De zendertjes die we ieder apart hadden, konden zo ongeveer heel Noordwijkerhout bereiken. Deze gezamenlijke zender had echter een bereik over de gehele bollenstreek tot en met Leiden. We zijn zelfs wel ontvangen in Wormerveer en Zoetermeer. In de toekomst zullen we wel weer wat anders op gaan zetten". John Jewel heeft de duidelijkste ideeën: "Volgende week gaat een nieuwe piratenzender in Leiden van start, MUSIC RADIO. Ik wil niet zeggen dat ik daar helemaal niets mee te maken heb. Verder wil ik gaan proberen of ik iets kan gaan doen voor een ziekenomroep. Dat lijkt mij ook erg fijn werk. Het is nu eenmaal zo, dat het radiowerk je eenmaal te pakken heeft. En dan laat je het niet meer los. Bij mij op school, op de MTS, is zowat de helft van alle leerlingen die elektrotechniek doen, etherpiraat".

In de opnamestudio bij John Jewel thuis beluisteren we een bandje van een door Radio Venus Lokaal uitgezonden programma. Het geheel klinkt uitermate professioneel, doet in feite niet onder voor datgene wat je via de officiële zenders dagelijks hoort. Opvallend zijn de zelfgemaakte jingles. Maar gold die professionaliteit nou ook voor het zenden zelf. Een vraag die erg belangrijk is met het gegeven in gedachten dat het vluchtig- en scheepvaartverkeer niet zelden door uitzendende radio-amateurs behoorlijk gestoord is, met alle gevaren van dien. Een heftige reactie van de voormalige etherpiraten:

"We waren er niet om te storen, we waren er om te zenden. Dat uitzenden hebben we altijd heel secuur en met zo min mogelijk storingen gedaan. We waren schoon in de lucht, zoals dat heet. We veroorzaakten maar heel weinig trillingen op andere frekwenties. Kollega's van ons die ons in het begin probeerden uit te peilen hadden daar de grootste moeite mee, juist omdat we zo weinig bijtrillingen veroorzaakten. Die verhalen over ether-vervuiling is gezeur. Ze willen nu zelfs de FM-band gaan uitbreiden naar 108 Mhz. We hebben echt niet het gevoel dat we door onze activiteiten andere zenders hebben gestoord.

De drie discjockeys van Radio Venus. Van links naar rechts: Jos de Ridder, Peter de Graaf en John Jewel.

EESESEE ??

Een door illegale zendamateurs zeer veel gebruikte oscillator voor de 3-meter band is die met de welbekende ECC 85. Deze oscillator is afgeleid van een astabiele multivibrator volgens figuur 1a. Deze multivibrator heet astabiel omdat hij in twee toestanden kan verkeren, zonder stabiel in één van die toestanden te blijven. De werking van het circuit is als volgt: Als er op G_1 door ruis een kleine positieve puls aanwezig is, zal V_1 iets gaan geleiden. Door de toenemende stroom door de anodeweerstand van V_1 zal de spanning op A_1 dalen. Omdat A_1 en G_2 capacitief gekoppeld zijn zal dit een negatieve puls op G_2 teweeg brengen, waardoor V_2 iets minder gaat geleiden en waardoor A_2 een hogere positieve spanning krijgt. Omdat ook A_2 en G_1 capacitief gekoppeld zijn, zal de positieve puls die A_1 op G_1 aanwezig was versterkt worden omdat de positieve puls op A_2 een puls op G_1 opwekt die groter is dan die er al was op G_1 . In deze fase wordt V_1 volledig geleidend en V_2 volledig niet geleidend. Vlak na de zeer korte tijd, die nodig was om het circuit tot deze fase te activeren, gaan de condensatoren C_1 en C_2 zich ontladen over R_1 en R_2 , en na enige tijd gebeurt er het volgende: U_{G1} daalt door ontladen van C_1 , U_{A1} stijgt daardoor, U_{G2} stijgt omdat A_1 en G_2 capacitief gekoppeld zijn, V_2 gaat geleiden, U_{A2} daalt en dit veroorzaakt een negatieve puls op G_1 . Dit resulteert uiteindelijk in een tegengestelde fase als zoeven: V_1 volledig niet

geleidend en V_2 volledig geleidend. Het systeem zal ook in deze tweede fase door ontladen van C_1 en C_2 (die nu tegengesteld geladen zijn als in de eerste fase) niet erg lang stabiel blijven en overgaan in de eerste fase om dezelfde reden als het systeem van de eerste naar de tweede fase overging. De spanning op A_1 is grafisch weergegeven in figuur 1b: een symmetrische blokgolf dus (als $R_1=R_2$ en $C_1=C_2$). De tijdconstanten van R_1C_1 en R_2C_2 bepalen T_1 en T_2 . Als een parallelresonantiekring is aangesloten op de anodes A_1 en A_2 als in figuur 2, zal deze gaan oscilleren en de blokgolf "zuiveren" tot een sinusvorming signaal. De frekwentie van dit signaal zal hoofdzakelijk door de waarde van L en C bepaald worden en niet door de waarden av_n de tijdconstanten R_1C_1 en R_2C_2 . Een experiment met verschillende waardes voor R_1 en R_2 leverde bij verbetering van de tijdconstante een verslechterd rendement op. Verandering van R_1 en R_2 had overigens op de frekwentie geen invloed, omdat de frekwentie allen door L en C bepaald wordt. Het is dus belangrijker dat R_1 en R_2 een goede instelling van de buis opleveren, dan dat deze weerstanden samen met C_1 en C_2 afgestemd zijn op de juiste frekwentie. Een andere manier om de tijdconstante te verbeteren is de twee condensatoren kleiner te maken, in dit geval kleiner dan 10pf. Dit zal echter problemen opleveren door de dan optredende relatief grote parasitaire capaciteiten (in de buis, aansluitdraden enz.)

door Papa Foxtrot

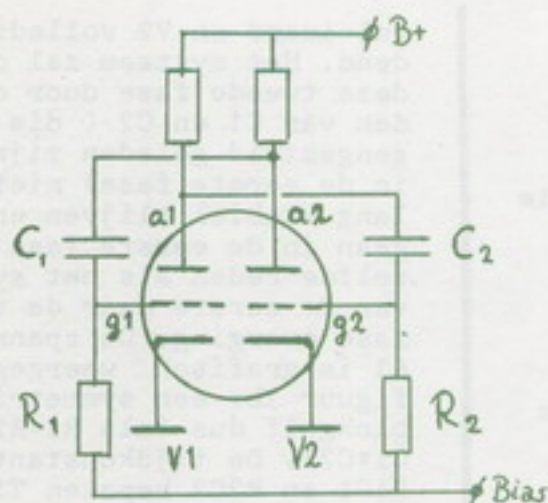

fig. 1a.

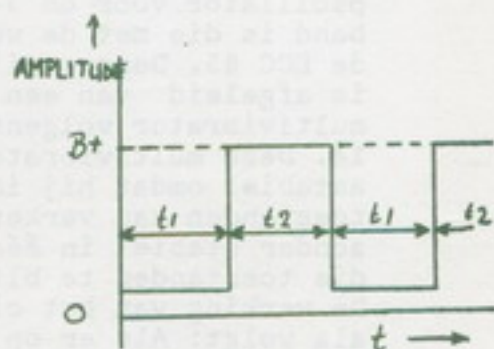

fig. 1b.

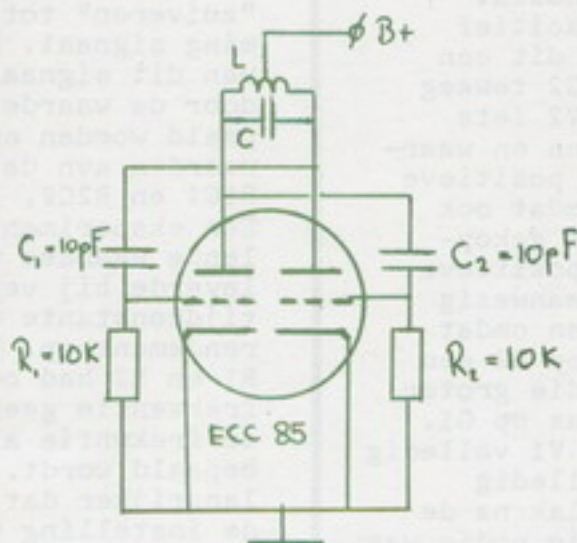

fig. 2.

noot redactie: met dit door PAPA FOXTROT geschreven en getekend stuk zijn wij van COSMOS zeer blij. Het bepaarde ons veel werk. Hartelijk dank. Hopelijk dat ook anderen schema's voortaan netjes getekend opsturen, zodat wij niet eerst uren lijntjes moeten trekken. Bij voorbaat onze hartelijke dank..